

C) KUĆNO KOMPOSTIRANJE

Kompostiranje je prirodan proces proizvodnje humusa od organskog otpada pri čemu za samo nekoliko mjeseci nastaje kompost.

Kompost hrani biljke i pogoduje rastu bilja u voćnjacima, povrtnjacima, rasadnicima, parkovima, na zelenim površinama.

IZRADITE VLASTITI KOMPOST!

Odaberimo mjesto gdje se voda ne zadržava, u polusjeni kako bi kompost bio zaštićen od prevelikog isušivanja u vrijeme vrućina i prevelikog vlaženja u kišnom razdoblju.

Izradimo komposter od drveta, cigala ili žice imajući na umu da stranice moraju imati šupljine radi prozračnosti. Poklopac napravimo od dasaka, platna ili kartona kako bi kompostnu hrpu štitio od vremenskih utjecaja.

Komposter treba biti smješten na zemlji, a na dno kompostera potrebno je staviti sloj suhe materije; sijeno, slamu, granje, suho lišće deblijine 10 – 20 cm.

Postupak pripreme komposta

- ✓ organski otpad usitnjavamo na dužinu palca
- ✓ masu održavamo vlažnom te ju štitimo od sunca i oborina
- ✓ povremeno rastresemo masu kako bismo osigurali dotok zraka
- ✓ vodimo računa o odnosu vlažne i suhe materije, miješamo u omjeru 50% vlažne materije (vodenaste ostatke povrća i voća, pokošene trave, lišća i drugih biljaka) i 50% suhe materije (tvrdje, drvenaste komponente, sjeckano drvo, lišće, slamu)
- ✓ kompost se može koristiti nakon 6 mjeseci, a potpuno je zreo nakon 10-12 mjeseci
- ✓ gotov kompost prosijemo i sitni dio koristimo kod uzgoja različitih biljaka, a ostatak krupne materije vratimo u komposter
- ✓ zreli kompost ima miris kao šumski humus

Pravilno proizveden kompost poboljšava strukturu tla, hrani ga i lječi.

D) PONOVNA UPORABA PREDMETA

Nastajanje otpada ne možemo u potpunosti sprječiti, međutim jako puno proizvoda koje više ne koristimo možemo ponovno koristiti: primjerice staklene boce samo treba oprati i spremne su za korištenje. Platnene vrećice također možemo koristiti više puta, umjesto plastičnih vrećica.

- ✓ Birajte proizvode u ambalaži koju ćete moći iskoristiti za ponovno punjenje ili neku drugu namjenu (npr. staklenke, papirnu ambalažu za jaja i sl. iskoristite za čuvanje namirnica ili nekih sitnih predmeta).
- ✓ Ponesite vlastitu platnenu torbu ili košaru, a prilikom kupnje jednog ili dva proizvoda na blagajni recite „Ne trebam vrećicu!“.
- ✓ Koristite platnene krpe umjesto papirnatih ručnika.
- ✓ Donirajte staru odjeću, obuću, knjige, časopise, igračke, namještaj, računalo,...
- ✓ Razmislite prije nego što krenete u kupovinu novog proizvoda; neke stvari u vašem kućanstvu lako je popraviti.

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDFOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLISA I ENERGETIKE

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

OPĆINA
PLAŠKI

www.ogulin.hr www.strukturnifondovi.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.

Proizvođači su danas fokusirani na proizvodnju i potrošnju što jeftinijih proizvoda. Posljedica je brza uporaba, odlaganje i zamjena proizvoda. Resursi se koriste tako da proizvodi u koje se ugrađuju, jednom kad ih potrošimo ili više ne trebamo, završavaju na odlagalištima. Ovakav se pristup opisuje kao „uzmi - napravi - odbaci“ ili linearno gospodarstvo.

OD LINEARNOG PREMA KRUŽNOM

LINEARNO GOSPODARSTVO

U ovom trenutku koristimo više resursa nego što ih je Zemlja u stanju obnoviti, pa ono što potrošimo u godinu dana, planet obnavlja godinu dana i šest mjeseci, odnosno trošimo ekvivalent 1,6 planeta za osiguranje resursa i zbrinjavanje otpada.

TREBAMO 1,6 PLANETA
ZA POTREBE ČOVJEČanstva!
NUŽNA JE PROMJENA PREMA
KRUŽNOM NAČINU PROIZVODNJE!

KRUŽNO GOSPODARSTVO

U kružnom gospodarstvu tvrtke proizvode, usavršavaju i obnavljaju.

Dizajniraju se tako da se mogu što duže koristiti. Proizvodi trajne namjene se koriste sve dok ne prestanu biti funkcionalni, a oni s vijekom trajanja proizvode se i koriste tako da stvaraju manje otpada, a zatim se prenamjenjuju za različite potrebe. Krajnji je cilj zatvoriti petlju u proizvodnji proizvoda, međusobno povezati sve dijelove kružnog proizvodnog lanca, odnosno, živjeti dobro, u okviru granica našeg planeta,

4 KLJUČNA CILJA GOSPODARENJA OTPADOM:

A) SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

Smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada prvi je i najvažniji korak u gospodarenju otpadom. Usmjeren je na proizvod i podrazumijeva poduzimanje različitih mjera prije nego što proizvod postane otpad. To znači da smanjujemo količine otpada na „izvoru“, odnosno već prilikom proizvodnje, vodeći računa o potrošnji resursa, dizajnu i ambalaži proizvoda. Osim toga, svatko od nas na kućnom pragu može smanjiti količine otpada tako da sve ono što se može reciklirati (papir, plastika, metal, staklo) odvajamo na odgovarajući način.

KAKO MOGU OSOBNO DOPRINJETI SMANJENJU NASTANKA OTPADA?

- Kupujte proizvode u rinfuzi ili one s manje ambalaže, na primer: koncentrirane proizvode u većim pakiranjima, a ne pojedinačno upakirane porcije (kriške sira, sokovi...).
- Dajte prednost kvalitetnijim proizvodima koji imaju dulji vijek uporabe (npr. drvene igračke umjesto plastičnih).
- Koristite punjive baterije i dugotrajnije štedne žarulje.
- Dajte prednost proizvodima sa višim udjelom materijala koji se može reciklirati (provjerite oznake na proizvodu).
- Izbjegavajte kupovinu jednokratnih britvica, kemijskih olovaka, upaljača.
- Izbjegavajte kupovinu proizvoda koji sadrže živu (toplomjeri, termostati, razni prekidači...).
- Čistite manje štetnim, a ujedno i jeftinijim sredstvima (soda bikarbona, ocat, boraks).
- Radite poklanjajte biljke u zemlji nego rezano cvijeće.
- Procijenite potrebe prije kupnje namirnica, provjerite datum isteka, ne bacajte hranu.

B) ODVOJENO PRIKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA

Koliko god se trudili smanjiti količinu otpada, nešto uvijek ostane iza nas nakon svakodnevnih aktivnosti. Dio otpada može se obraditi tako da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod ili će imati neku drugu upotrebnu vrijednost. To je recikliranje ili kompostiranje. Odvojeno prikupljanje je ključno, jer miješanjem raznih vrsta otpada nepovratno gubimo njihova korisna svojstva i pretvaramo otpad u smeće. Na primjer, ako pomiješamo papir s mokrim ostacima kuhinjskog otpada, taj papir više ne možemo reciklirati. Samo jedan krivi sastojak može od korisnih i vrijednih sirovina napraviti smeće!

Pripremite se za „recikliranje“ – postavite posude u koje ćete odvojeno skupljati određene vrste otpada (plastične boce, limenke, papir) u blizini posude u koju odlaze ostali otpad.

Osim otpadnih boca, limenki, otpadnog papira u vašem kućanstvu, odvojeno prikupljajte i druge vrste otpada: stare baterije i akumulatori, lijekove, otpadne električne i elektroničke uređaje.

Saznajte lokaciju najbližeg reciklažnog dvorišta i koje vrste otpada tamo možete predati.

Informirajte se o tome kako i gdje možete predati pojedine vrste otpada kod vaše komunalne tvrtke ili kontaktirajte Agenciju za zaštitu okoliša.